І чужому научайтесь
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8760
— Тел. в Нію Йорку: —
BArcly 7-4126
УНСоюз: BArcly 7-5857

РІК LXXI. Ч. 70. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го КВІТНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 14, 1964 No. 70. VOL. LXXI.

БРАЗИЛІЯ МАЄ НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА; ЗАПОВІДАЮТЬ ЗІРВАННЯ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ КУБОЮ

Ріо де Жанейро. — 11-го квітня 63-річний шеф штабу армії ген. Гумберто Кастельо Бранко, вибраний Конгресом на президента Бразилії, буде до 31-го січня 1966-го року, це значить до кінця каденції скиненого президента Гулярта. За генерала Бранка голосував 361 член Конгресу, 5 голосів впали на двох не зголожених кандидатів, а 72 голоси з Робітничої партії скиненого президента Гулярта здержалися від голосування. Генерал Кастельо Бранко перебирає уряд президента від президента Палати Послів Ранієрі Маззілі, який виконував обов'язки президента країни згідно з конституцією, після того, як 1-го квітня скинений президент Гулярт втік за кордон. Новий президент Бразилії Бранко має більше як 20 місяців часу на те, щоб перевести політичну, фінансову й моральну чистку в державі після того, що залишив йому в спадщині Гулярт. Новий президент Бранко має майже диктаторську владу, користується піддержкою більшости преси та великої більшости населення. Провід нової революції, що перевела зміну в Бразилії, бажає собі, щоб Конгрес діяв без перерви, та щоб судова система не була порушена. 10-го квітня революційний уряд перевів чистку між конгресменами і вигнав із Конгресу 40 його членів комуністів, або інших екстремістів. Викинених членів позбавлено громадянських прав на 10 років, це значить, що вони на зможуть впродовж 10 років користати з активного і пасивного виборчого права, не зможуть самі голосувати ані не можуть бути вибрані на жадне виборче становище. Поміж позбавленими прав є: колишні президенти Гулярт і Квадрос, голова комуністичної партії Луїс Карлос Престес, два генерали, робітничий провідник, один суддя, всіх разом — 60 осіб. Найвища Революційна команда в Бразилії повідомила 12-го квітня, що треба буде конче зірвати дипломатичні взаємини з комуністичною Кубою. В імені нового уряду промовляли на зборах кількох представників провінцій, новий міністер війни генерал Коста е Сільва, який сказав, що треба буде зірвати дипломатичні взаємини з Кубою на домагання публічної опінії, бо новий уряд старатиметься „здійснювати аспірації народу". Новий міністер закордонних справ Васко Лейтао да Кунга заявив, що Бразилія не дозволить на комунізм на своїй території і не буде робити жадних інтересів із комунізмом в Америці. Революційна Команда перевела чистку у збройних силах і перевела 122 вищих офіцерів до стану резерви. Між офіцерами є 16 армійських генералів і генералів летунства та 5 адміралів. Їх треба було звільнити з військової служби тому, що вони були прихильні скиненому президентові Гуляртові, який втік і тепер живе в Уругваї. Генерал Кастельо Бранко має довір'я революційних сил країни, бо він був координатором революційної підготови до скинення президента Гулярта. Генерал Бранко в окремому інтервю заявив критикам останнього перевороту, що збройні сили не виступали проти конституції, як це твердять комуністи. Збройні сили країни мають бути оборонцем конституції, згідно з її змістом. Конституцію хотів порушити скинений президент Гулярт, який змагав до тоталітарного однопартійного режиму та до диктатури.

ПРАЦЯ ПРИ ПОСТАВЛЕННІ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНҐТОНІ ТА ОФОРМЛЮВАННІ ПЛОЩІ БУДЕ ЗАКІНЧЕНА ДО 11-ГО ЧЕРВНЯ

Ню Йорк. — Уся праця при поставленні пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, як і при оформлюванні площі, на якій він стоятиме, включно із посадженням додаткових дерев, має бути закінчена до 11-го червня ц.р., себто на 16 днів перед заплянованим відкриттям цього пам'ятника, що має відбутися в суботу, 27-го червня цього року. Ці та ряд інших справ, зв'язаних з пам'ятником, були предметом чергових нарад Управи Комітету Пам'ятника Шевченкові, які відбулися минулої п'ятниці, 10-го квітня, в приміщеннях Наукового Т-ва ім. Шевченка. Наради відкрив і ними проводив екзекутивний директор Комітету Йосип Лисогір, секретарював д-р Ярослав Падох. В нарадах, крім інших членів Комітету, взяв участь творець пам'ятника, скульптор Леонід Молодожанин. На початку нарад п. И. Лисогір поінформував про стан праць при будові. На площі вже ведеться праця при будові підстави під пам'ятник. Коли ж мова про оформлення цілої площі згідно з прийнятими й апробованими пропозиціями архітекта Радослава Жука, Комітет звернувся до шістьох апробованих для таких праць Департаментом внутрішніх справ контрактових підприємств. Три фірми відповіли, при чому дві подали свої умови і кошторис. Згідно з цими кошторисами оформлення площі, включно з фонтаном, засадженням дерев тощо, виноситиме 70 до 80 тисяч долярів. Обговорено багато подробиць щодо цього оформлення площі, як і щодо плянів відкриття пам'ятника. Відповідну увагу віддано справі публікації Промам'ятної Книги з цієї нагоди, в якій будуть поміщені також імена всіх жертводавців на фонд будови пам'ятника. До списка жертводавців будуть включені ще й ті громадяни, що надішлють свої пожертви на ту ціль до 15-го травня ц.р. Пізніші жертводавці та суми їх пожертв уже зможуть бути проголошені тільки додатково. Книга зі списком жертводавців, як і ряд інших документів будуть вмуровані в підставу пам'ятника. Продовжується оформлювання Почесного Комітету, на участь в якому вже дали свою згоду десятки найвидатніших репрезентантів уряду, культурного і громадського життя Америки.

Президент Джансон підписав новий фармерський закон

Вашингтон. — Президент Джансон 11-го квітня підписав новий фармерський закон, який вносить деякі зміни у федеральній допомозі фармерам за пшеницю і бавовну. Президент заявив, що новий закон „дає нам забезпечення проти депресії на фармах". Він сказав, що звичайно „депресія в Америці починається на фармі. Але ми стараємося діяти проти депресії, поки вона ще зачалася, а не аж після того". Підписаний Президентом закон передбачає вперше федеральну допомогу текстильним фабрикам, щоб вони могли конкурувати із закордоном, і вможливлює також з допомогою федерал. фондів втримувати ціни на пшеницю. Згідно з новим законом федеральний уряд видасть на допомогу фармерам за пшеницю і бавовну коло одного більйона долярів річно, але це буде на $218 мільйонів менше, як треба було видавати згідно із законом, що досі зобов'язував. В найближчих роках ощадність буде ще більша, коли за паси пшениці і бавовни зменшаться. Президент Джансон хвалить новий закон, але не всі фармери є з нього вдоволені. При підписуванні був присутній голова Американської Організації Праці — Конгресу Індустрійних Організацій — Джордж Міні.

Гоффа мав організувати змову на вбивство головного прокуратора Кеннеді

Четенуга, Теннесі. — Президент Спілки Шоферів Дж. Р. Гоффа є оскаржений в тому, що він ще в 1962-му році плянував зорганізувати змову на вбивство головного прокуратора Роберта Ф. Кеннеді. Про це зізнав Едвард Грейді Партін під час недавньої розправи проти Гоффи за пробу перекупити суддю присяжного, члена журі, що судило Гоффу. Але тоді цісі скарги судді не хотіли об'єднувати зі справою за підкуп судді, щоб обороні Гоффи не влегшувати справи та виграння апеляції. Партін є урядовцем Відділу Спілки Шоферів у Бетон Руж, Луїзіяна, він повторив тепер свої зізнання та перейшов пробу викривача брехні. Гоффа заявив, що це є „нонсенс" закидати йому плян вбивства головного прокуратора. „Він мені може не надто подобатися, але ж я напевно не організуватиму змови, щоб його вбити".

Бруклин-Північ відзначив Шевченкові Роковини

Бруклин - Північ, Н. И. — Центральний Комітет Організацій міста Бруклина, Відділ УККА 12-го квітня в залі УН-Дому відзначив 150-ліття з дня народження Т. Шевченка окремою Академією. Ст. Галась відспівав американський гимн, а Хор церкви св. Духа під дир. Л. Рейнаровича відспівав „Заповіт". Вступне слово сказав о. Йосиф Рейнарович. Деклямації виголосили: А. Осадчук, Л. Бучик, М. Сусол да М. Козак. Хор церкви св. Духа виконав дві композиції А. Вахнянина „Садок вишневий" і „Слава Кобзареві" та М. Фоменка „Доборолась Україна". Як солісти виступали Л. Рейнарович, К. Венгжин - Колянківська та Ганна Рейнарович. Промову виголосив маг. Іван Базарко. Після того був виступ Юнацтва СУМА, яке пізніше рецитувало ще „Посланіє". Пані К. Венгжин - Колянківська із Львівської опери відспівала „Чого мені важко" (М. Лисенка); „І золотої, і дорогої" (Д. Січинського) та „Утоптала стежечку" (Степового). Учні Школи Українознавства виконали інсценізацію поеми „Сон". Мистецьким керівником був Л. Рейнарович, акомпаніював Т. Левицький. Виконання програми пройшло з повним успіхом, і публіка оплесками дякувала виконавцям за працю.

„Театр у п'ятницю" з Філядельфії з повним успіхом відограв в Ню Йорку п'єсу „Багряні рожі"

Ню Йорк. — Заходом Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку філядельфійський „Театр у п'ятницю" в суботу 11-го квітня в залі Джуньйор Гай Скул при Евеню Б з повним успіхом відограв комедію на три дії Альда де Бенедетті „Багряні рожі" в перекладі з італійського І. Чайковського. В головних ролях виступали Ліза Чепіль, Богдан Паздрій, ЯрославПінот-Рудакевич та Оксана Рудакевич. Постава була в руках Богдана Паздрія, а декорації виконав Олександер Гранат. Вже давно заля цісї школи при Евню Б, в якій звичайно відбуваються українські імпрези, не була так дбайливо та вщерть виповнена публікою, як на виставі „Багряних рож". Вдоволена публіка щирими оплесками приймала дуже добру гру двох пар акторів, а прихильники українського театру не тільки щодо слова й щодо змісту виходили з театральної залі з тяжким серцем, що український театр аж такою „ідейною" п'єсою міг добитися успіху в нашої публіки...

● **Палатна Комісія** в справах цивільних урядовців ухвалила проект збільшити платні федеральним працівникам, але члени Конгресу мали б мати збільшені платні не на $10,000 річно, тільки на $7,500, так, що від 1-го січня 1965-го р. їхня річна платня виносила б $30,000.

У Ню Йорку відкрито виставку образів Людмили Морозової

Ню Йорк. — В неділю 12 ц.м. в залі Літературно-мистецького Клюбу відкрито нову мистецьку виставку Людмили Морозової, яка цим разом представила рівно 80 експонатів, самі олії: краєвиди, квіти й моделі. Виставку відкрив артист-маляр Антін Малюца, який звернув увагу, що — на жаль — тягар українського мистецького життя у вільному світі спочиває здебільша на одному розмірно дуже вузькому гурті тих самих мистців і так само приблизно однаковий гурт зацікавлених в мистецтві громадян відвідує всі виставки. Виставку Людмили Морозової промовець оцінював не як „гарний" показ образів, а виявляє творчости репрезентантки одної школи й одного середовища мистців. Промовляв також Франк Ангрезані, член правління і колишній президент Лонг Айленд Арт Сосаєті, який прославляв Людмилу Морозову, як заслужену учительку малярства в тій нюйоркській мистецькій школі. Приявних в першому дні виставки було понад 100 осіб. Продано зараз у першому дні чимало образів. Виставка триватиме ще тільки найближчу суботу й неділю.

● **Колишній** республіканський сенатор з Каліфорнії Вілліям Ф. Новленд очолює виборчу кампанію за найменування Голдвотера на президентського кандидата і в своїй промові виступає проти нюйоркського губернатора Рокефеллера, який також хоче здобути республіканську номінацію.

ЗДА застосували відплатні дії проти совєтських військових атташе

Вашингтон. — Американський уряд рішив обмежити свободу совєтських військових атташе з амбасади СССР до міста Вашингтону. Офіційно не подано цього до відома совєтської амбасади, щоб ніби „не створювати напруження", але оприлюднено в газетах, що у випадку, коли — за обов'язуючим звичаєм — совєтські військові атташе повідомлятимуть Державний Департамент про їх виїзд поза Вашингтон — вони не дістануть на це дозволу. Таких совєтських військових атташе є у Вашингтоні аж 10: по трьох для війська і летунства та чотири морських. Це рішення вашингтонських властей прийшло внаслідку шпіканя, що їх зазнали в останніх місяцях американські військові атташе в СССР. 2-го квітня ц. р. вони дістали заборону виїздити поза обшир Москви на час трьох місяців. Ото ж і совєтські військові атташе не зможуть виїздити з Вашингтону до 1-го липня р. Совєтська заборона прийшла після того, як спершу у Ленінграді, після того в Тулі юрба цивільних окружували подорожуючих американських військових атташе і займала до них вороже становище, а у Ленінграді пошкодила їх авто. В кожному з тих випадків ті авантури були очевидно згори заплянувані і зааранжовані совєтською поліцією. За кожним разом Совєти оскаржували американців, що вони робили „заборонені світлини", що було неправдою. За кожним разом американська амбасада рішуче протестувала. У Тулі в товаристві двох американських військових атташе, в цивільних одягах, знаходився і британський військовий атташе: у відношенні до нього большевики теж застосували репресії.

З Західньої Німеччини вернуться до ЗДА 7 500 американських вояків

Бонн. — Американський уряд повідомив західньо - німецький уряд, що 7.500 американських вояків будуть відкликані до Америки, почавши з цього місяця. Західньонімецький уряд не висловив проти нього ніяких застережень. Американське повідомлення в цій справі підкреслює, що річ іде про додаткові війська, які були вислані до Західньої Німеччини в часі гострої кризи, яка настала була в 1961 році, коли-то Хрущов погрожував сепаратним пактом з Східньою Німеччиною, практичні наслідки якого грозили ударом з східніми „суверенними" німцями на шляхах доступу до Західнього Берліну. Перед тією кризою ЗДА мали в Західній Німеччині 232.000 вояків. У зв'язку з тією кризою те число зросло до 273.000. Від того часу частину отих додаткових військ уже стягнено до Америки. Американські власті підкреслюють, що вони рішили відкликати те число американських вояків, яке перевищує умовлений контингент американських збройних сил, інтегрованих в Європі у збройні сили НАТО. Відкличуть тепер три курені артилерії, один панцерний курінь і один панцерний полк кавалерії, разом силою 5.100 вояків. В додаток до них відкличуть 2.400 вояків, що їх перекинено до Західньої Німеччини літаками в січні ц. р. в експериментальній операції, що мала перевіряти здатність негайного транспорту військ.

Соціялісти виграли комунальні вибори в Британії більше, як самі сподівались

Лондон. — Урядова тепер Консервативна партія в Британії програла в минулий четвер громадські вибори у гіршій мірі, як це передбачували найгірші їх песимісти, і — навпаки — соціялісти з Партії Праці — віднесли більшу перемогу, як її очікували соціялістичні оптимісти. У громадській раді Великого Лондоні на 100 мандатів соціялісти здобули 64, а консерватисти 36. Таким чином правління Великого Лондону опинилось цілком в руках соціялістів. Британський прем'єр Даглас Алек Гюм все ж не признає, що той вислід минулотижневих виборів знайде аналогію у виборах парляментарних. Він заявив в минулу п'ятницю на форумі Товариства Закордонної Преси: „Я сильно перестуджений, але моя перестуда стосується голови, а ноги в мене не є студені". Однак лідер Партії Праці Гаролд Вилсон є у тріюмфуючому настрої.

„Тризуб" переміг „Готу" і ввійшов до Фіналу Сходу

Філядельфія. — 12-го квітня. — Футболісти „Тризуба" перемогли німецьку дружину „Гота" із стейту Ню Джерзі вислідом 2:0 у півфінальних змаганнях Сходу циклу гор за Чашу ЗДА. В нормальному часі 90-хвилинної гри, яка щойно в другій половині набрала краси і скорости, вислід залишився безворітним. Рішальні ворота для „Тризуба" здобув Яковина в першій половині зарядженої догривки 2 х 15 хвилин, а в другій половині Ферейра закріпив перемогу другими воротами з подачі В. Чижовича, який стріляв вільного. „Тризуб" чекають ще два противники на шляху до його четвертого чемпіонату ЗДА. Першим із них є італійська дружина „Джуліяна", з якою „Тризуб" розіграє двоє змагань Фіналу Сходу, що є півфіналом цілих ЗДА. Опісля прийшло б до фінальних змагань за першість ЗДА, які мали б відбутися на Заході ЗДА із тамошнім фіналістом Джуліяна перемогла 3:1 Італійський С. К. з Бостону у півфіналі.

УСК Ню Порк — здобув минулої неділі на виїзді в Норт Берґен скромну перемогу 1:0 над Гобокен Ф. К. у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу. Для УСК-у, який заграв одні із своїх слабших змагань, одинокі ворота здобув Микола Скірка на 80-ій хвилині гри. Дружина УСК-у дальше веде в показнику „Великої Десятки" і має всі виглядн задержати чемпіонат до кінця сезону.

„Чорноморська Січ" Нюарк після завзятої гри закінчила мистецькі змагання Американської Ліги із жидівською дружиною „Гакоах" нерішеною 0:0. Тільки одна здобута точка в минулонедільній зустрічі на своєму грищі в Нюарку дальше залишила „Чорноморську Січ" на загроженому четвертому місці, бо тільки чотири дружини мають увійти без елемінацій до „Великої Дванадцятки Східньої Конференції" — нової найвищої футбольної ліги Сходу.

Відбиванковий турнір чоловічих дружин — відбувся минулої суботи, 11-го квітня в Пассейку з участю чотирьох клюбів, які зайняли місця в такому порядку: Українська Централя — Пассейк; УВК „Плай" — Ню Йорк, „Чорноморці" — Пласт і УССК — Ню Йорк. У фінальній грі турніру дружина Української Централі перемогла „Плай" 2:1 (16:14, 4:15, 15:10), а в змаганнях за третє місце „Чорноморці" перемогли в двох сетах дружину студентів. Господарем і організатором змагань була відбиванкова ланка Української Централі, а провідником і головним суддею цього турніру був п. Адріян Лапичак.

ХРУЩОВ ЗАПОВІДАЄ „ГОСТРУ ВІДСІЧ" УСІХ КОМУНІСТІВ ПЕЙПІНҐОВІ

Москва. — Нікіта Хрущов, вернувшись з 10-денного перебування на Мадярщині до Москви, виголосив в минулу неділю 12 квітня ц. р. через радіо - телевізійну сіть велику промову, яка ніби була звітом з подорожі на Мадярщину, але насправді стасувалась в головній частині дальших атак проти китайських комуністів. Хрущов заявив, що комуністичний рух повинен дати „гостру відсіч" китайським комуністам, яких він цим разом оскаржив у тенденції поділити комуністичні партії у широкому світі на великі й малі та над усіма ними панувати. Протиставляючись цій ніби тенденції китайських комуністів Хрущов заявив, що всі члени „комуністичної спільноти", великі чи малі, повинні бути рівними. Китайські комуністи, заявив він, хочуть запевнити собі „спеціяльну ролю" в міжнародному комуністичному русі, наслідуючи в цьому сталінські методи. Хрущов відчитував свою промову з приготовленого тексту рівним „урочистим" тоном, намагаючись очевидячки надати цим своїй промові особливого значення. Цікаво, що ту промову передавано на радіостації всіх комуністичних сателітських країн, за винятком союзниці Пейпінгу Альбанії та чомусь-то Румунії. Західні обсерватори в Москві звертають увагу на той доказ неласки Москви у відношенні до Румунії, дармащо румунські комуністичні ватажки грали — за згодою Москви — ролю посередників до китайських комуністів. Можливо, що Хрущов хотів виявити румунським комуністам своє невдоволення з приводу тісї „сердечности", з якою якраз за день раніше прийнято у Букарешті нового комунокитайського амбасадора, при чому румунський прем'єр прославляв осяги, що їх має Китай під проводом Мао Тсе-тунґа. В цьому тижні відбудеться в Москві з'їзд різнонаціональних комуністичних головачів з уваги на 70-ліття Хрущова. Цю нагоду російські комуністи використають напевне знову задля мобілізації комуністичних партій із різних країн світу по своєму боці. Збоку різних компартій, навіть деяких прихильних Москві, а не Пейпінгові, як ось італійської, є застереження проти скликування міжнародного комуністичного з'їзду задля „засудження" китайських комуністів за догматичні єресі, штовхання світу до війни і т. п. гріхи, бо ті комуністичні партії і їх провідники лякаються, що на такому з'їзді прийде остаточно до розламу у міжнародному комуністичному русі з поганими для цілого нього наслідками.

Кіпр вимагатиме для себе права самовизначення, щоб з'єднатись з Грецією

Нікозія. — Кіпрсько - грецький президент архиєпископ Макаріос відбув дводенні наради з грецьким прем'єром Георґе Папандреу, після чого він заявив, що Кіпр буде вимагати признання йому права самовизначення. Він не уточнив, на які саме питання мали б відповісти мешканці Кіпру у всенародному плебісциті, але загально розуміється, що тут ішло б про збереження кіпрської державної самостійности чи з'єднання Кіпру з Грецією, як національним материком. Проти з'єднання Кіпру з Грецією якнайрішучіше були і далі є турки і Туреччина, що підтримує своїх земляків на Кіпрі. Президент Макаріос заявив, що плебісцит на Кіпрі повинен відбутися під доглядом Об'єднаних Націй і цим ніби дав зрозуміти, що Об'єднані Нації мали б загарантувати меншинні права кіпрським туркам, — однак самі турки не мають найменшого довір'я до кіпрських греків та зокрема до Макаріоса. Заступник генерального секретаря Об'єднаних Націй для політичних справ, американський мурин д-р Ралф Банч від'їхав з Кіпру після триденних тамошніх нарад, не виявивши публічно, до якого висновку він дійшов. Турецька преса атакує Об'єднані Нації і докоряє Америці, ніби вони сприяють більше кіпрським грекам, як туркам, та підтримують Макаріоса в його змаганнях до злуки Кіпру з Грецією.

У столиці Філіппін розпочалася конференція міністрів 8-ох держав СЕАТО

Маніля. — Від понеділка 13 ц.м. почалась у столиці Філіпін міжнародна конференція восьмох членських держав Південно - східнього Азійського Пакту (СЕАТО), заснованого тому 10 років для оборони південно - східніх азійських країн проти комуно-китайської агресії. Конференцію міністрів закордонних справ попередила під кінець минулого тижня дводенна конференція військових дорадників, що нарадживались під проводом філіппінського генерала Альфредо де Сантоса. Французький представник, віце-адмірал Ескандре Евену, підписав без ніяких застережень спільний комунікат військових дорадників, що стверджує і надалі важливість завдань СЕАТО щодо оборони Південної Азії проти комуністичної агресії. Запитаний щодо концепції де Голя щодо невтралізації південно - азійських країн та щодо наслідків визнання Францією комуністичного Китаю, названий контр - адмірал заявив, що воно не має нічого спільного з зобов'язанням Франції, як члена СЕАТО. Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль, який прибув до Манілі на конференцію СЕАТО, напевне дасть в цій справі докладніші інформації. Державний секретар Дін Раск репрезентує Америку на тій конференції.

В АМЕРИЦІ

● **Рада Федеральної Резерви** стверджує, що американське громадянство в місяці лютому цього року збільшило значно свої закупи на кредити, на так звані рати аж на $579 мільйонів, це є найбільший зріст закупів на рати в останніх 4.5 року.

● **Президент Джансон** заявив журналістам, що не мають слушности ті журналісти, які твердять, що мораль теперішньої молоді є гірша в порівнянні з давнішою молоддю, бо він обсервує своїх двох доньок 20-річну Лямду Бирд і 17-річну Лусі Бейнс, може стверднти, що його батьки були б щасливіші, коли б він був таким, як його доньки.

● **Наймолодший брат** покійного Президента сенатор Едвард Кеннеді виголосив в Сенаті 9-го квітня свою першу довшу промову, в якій сказав, що найкращим відзначенням пам'яті покійного Президента Джана Ф. Кеннеді буде те, коли Конгрес ухвалить закон про охорону громадянських прав. Сенатор Кеннеді сказав зворушеним голосом „Мій брат був першим президентом, який публічно стверднв, що расова сегреґація є неморальною річчю".

● **Французький президент** Шарль де Голь заповів, що 16 квітня цього року знову виголосить велику промову про внутрішні і закордонні справи через радіо - телевізійну сіть. Тому, що кожний такий публічний виступ де Голя заворушує громадську думку у Франції і має міжнародні відгуки, ця заповідь порушила французів.

● **Західньо - німецька автомобільна** фабрика „Фольксваген" заскаржила до суду журнал „ДМ" (Дойтше Марк) за нанесену тій фабриці матеріяльну шкоду внаслідку поганої оцінки автомобілів „Фольксваген" меншого типу. „Фольксваген" буде домагатися відшкодування на 10 мільйонів нім. марок (4 і ½ міл. долярів).

● **В Тайпеї**, столиці осідку вільно - китайського уряду на Тайвані (Формозі), колишній віце - президент Ричард Ніксон перевів довгу розмову з маршалом Чіянґ Кай-шеком про ситуацію на Далекому Сході та зокрема на китайському, опанованому комуністами, сухопутті.

● **Владислав Гомулка і Юзеф Циранкевіч**, лідери нинішньої „людової" Польщі, поїдуть до Москви, щоб узяти участь у святкуванні 70-річчя Нікіти Хрущова. З цієї самої нагоди зберається в Москві багато різнонаціональних комуністичних „промінентів", які використають нагоду, щоб переговорити між собою „ідеологічну" війну між Пейпінґом і Москвою. Відзначування 70-ліття Хрущова має бути скромне, бо Хрущов закинув Мао Тсе-тунґові, що той проводить в Китаї у відношенні до себе сталінський „культ особи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Москва відпекується

Надрукована в жовтні 1963-го року у видавництві Академії Наук Української ССР 12-тисячним тиражем книжка Трохима Кичка „Іудаїзм без маски" викликала своїм погромницьким спрямуванням широкий розголос в усьому світі. Не зважаючи на те, що книжка написана, без сумніву, партійцем, бож у Совєтському Союзі такого роду „студіями" займаються виключно члени КПСС, кваліфіковані і відповідно вишколені службовці партійного апарату, і то на підставі здебільша російських джерел, значить, офіційно виданих російською мовою у Москві антисемітських за тенденцією „наукових" праць про жидівську релігію і ролю жидівства та різних совєтських памфлетів на цю тему, частина світової преси оцінила цю наказану Москвою публікацію, як новий вияв... українського антисемітизму. Мало хто із коментаторів у пресі звернув також уваги на дуже показовий та суттєвий для встановлення відповідальности за цю публікацію момент, а саме на факт, що авторами передмови до цього погромницького пашквілю є Андрій Александрович Єведенський ,російський історик, народжений у Пермі, партійний апаратчик, надісланий до викладання історії в Київському університеті, і Григорій Давидович Плоткін, совєтський письменник жидівського походження, народжений в Одесі, член КПСС з 1939-го року. Всупереч усім цим фактам, які розкривають головну ініціятиву московської КПСС в цьому погромницькому виданні, автори протестів і коментарів з приводу появи „Іудаїзму без прикрас" взяли до уваги головним чином українську мову видання та поставлену на ній фірму видавництва Академії Наук Української ССР і спрямували головний вогонь на — українців. Сталося це зрештою, згідно з інтенцією Москви відвернути від себе закиди в антисемітизмі і спрямувати їх на Україну та український народ. Тому українські громадські чинники й українська національна преса на еміграції слушно оцінили видання цієї антисемітської, погромницької брошури, як антиукраїнську провокацію.

Загальна реакція світової опінії проти цього погромницького видання примусила Москву до поквапного відступу. Вже 26-го березня ц. р. київська „Радянська Культура", офіційний орган міністерства культури УССР, надрукувала рецензію на книжку Кичка з критичними заввагами супроти деяких її „помилкових тверджень", але з позитивною оцінкою її як „грунтовного дослідження реакційної суті іудейської релігії". На підставі цієї рецензії ТАСС опублікувала з таким самим спрямуванням свою „критичну" оцінку, що її світова преса прийняла як засудження Москвою нового вияву ... „українського антисемітизму". Світова преса передрукувала крутійський комунікат совєтської агенції „Новості" із заявою, що Кичко „не є ані речником совєтського уряду, ані експертом його поглядів, і тому його памфлет не може бути використовуваний для оцінювання політики СССР у відношенні до жидів і до Ізраїлю". Дальші протести проти книжки Кичка, зокрема виступи деяких европейських комуністичних партій, спонукали КПСС скликати спеціяльне засідання своєї ідеологічної комісії, яка, „розглядаючи справу видання науково-атеїстичної літератури", делікатно осудила випускання в світ „деяких погано підготовлених книг та брошур, які завдають шкоди комуністичній ідейній роботі". Зокрема засуджено при цій нагоді брошуру Кичка, в якій, мовляв, „неправильно висвітлено деякі питання, пов'язані із виникненням і розвитком жидівської релігії".

Відпікуючись від брошури Кичка і не засуджуючи в цілости її антисемітських тенденцій, ідеологічна комісія ЦК КПСС показала ще раз, де треба шукати справжніх джерел і реалізаторів совєтської антисемітської політики.

„Чогось подібного ще не було"

Щойно тепер, як минуло понад півтора місяця від часу, коли в Москві відбувся пленум Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, присвячений нібито в цілости питанням інтенсифікації сільського господарства, виявляється, що куди більше часу й уваги вождів і членів ЦК КПСС на тому пленумі зайняла справа „розбіжностей" між совєтською і китайською комуністичною партією. І підсовєтські люди, і світова публічна опінія дізналися із здивуванням із совєтських газет з 4-го квітня цього року про те, що, крім доповіді Хрущова та прийняття постанови про інтенсифікацію сільського господарства на пленумі виголошено доповідь секретаря ЦК КПСС — Михаїла Суслова „Про боротьбу КПСС за згуртованість міжнародного комуністичного руху" і, після основної дискусії, прийнято постанову для вдержання цієї „згуртованости". У своїх звідомленнях з лютневого пленуму, друкованих в тижні від 14 лютого ц. р. і в повідомленнях, подаваних для закордонної преси, совєтські інформатори не тільки промовчали дійсний перебіг та зміст нарад цього пленуму, але навіть намагалися заперечити вістки про те, що мав він іншу програму.

Доповідь Суслова, секретаря ЦК КПСС для ідеологічних справ і його головного теоретика, зайняла майже повних вісім сторінок московської „Правди" й інших совєтських газет. У полеміці між Москвою і Пейпінгом це одна з найгостріших атак, яка не тільки відсуджує провід китайської компартії від правильного розуміння ідей і настанов марксизму - ленінізму, але навіть обвинувачує його в розкольницьких діях, спрямованих на розбиття міжнародного комуністичного руху і створення нового комуністичного блюку із централею в Пейпінгу.

Як виходить із передової „Правди" з 3-го квітня цього року, безпосередньою причиною для „опублікування матеріялів лютневого пленуму ... з критикою антиленінської платформи і розкольницької діяльности китайського керівництва" була згадувана вже на цьому місці стаття офіційних органів китайської компартії з 31-го березня з восьмою відповіддю на листа ЦК КПСС з 14-го липня 1963-го року, яка, мовляв, є „найгрубішою образою" КПСС і всього „радянського народу". Про те, що там була здебільша критика політики Хрущова і вимога його усунути, в передовій „Правди" не згадується.

Розмір цього коментаря не дає змоги хоч би побіжно заторкнути всі порушені в доповіді Суслова питання і всі аспекти московсько - китайського конфлікту. І виступи „Женьмінь жібао" та „Хунці" з 31-го березня, і доповідь Суслова, яка має бути відповіддю на ці виступи, доводять, що цей конфлікт набрав небувалого посилення. Особливо показовими з цього погляду можуть бути наведені в доповіді Суслова обвинувачення на адресу Пейпінгу в організуванні опозиційних фракцій в усіх комуністичних партіях світу, в намаганнях їх розбити й творити окремі партії, прихильні до настанов і політики китайських комуністів. Суслов виявив, що комунокитайцям вдалося поширити свої впливи в Іраку, в Бельгії, Бразилії, на Цейлоні, у Великій Британії, Австрії, Чіле, ЗДА та в багатьох інших країнах і потворити там або свої угрупування в рядах існуючих компартій або окремі фракції, що їх Москва називає „ренегатськими" До якого насилення дійшла такого роду активність Пейпінгу свідчать ті уступи з доповіді Суслова, в яких він стверджує, що „чогось подібного ... ще не було в історії комуністичного руху", і що тепер „керівництво ЦК КПК веде справу далі — воно явно взялося на курс створення ... блюку своїх однодумців з окремою своєю платформою, з груповою дисципліною та із центром у Пейпінгу".

Чи в такій ситуації поможуть щонебудь заклики і постанови про „боротьбу за ... згуртованість" — треба дуже сумніватися.

Богдан Галайчук

„РОСІЯ ПРОГРАЛА РЕВОЛЮЦІЙНУ ВІЙНУ"

Буенос Айрес. — Можна сказати, що події, які трапились у Бразилії в перших днях квітня, належать не лише до бразилійської історії, але й до латиноамериканської. Рідко трапляються події, які були б такі симптоматичні для цієї частини світу, які насували б стільки рефлексій. Обмежимося кількома найбільше суттєвими.

Що має висіти, не втоне — каже наша приповідка, народна формула віри у призначення. Але можна було б додати — поки висітиме, може накоїти чимало лиха. Така рефлексія насувається, коли пригадаємо, що Гулярт малощо не „втонув" у вересні 1951-го року, а „повиснув" щойно у квітні 1964 року.

Коли президент Квадрос, в атаці неврози, луснув за собою дверима, віце-президент Гулярт подорожував по червоному Китаю, подивляючи „осяги соціялістичного будівництва". Для поважної частини бразилійської політичної та військової верхівки це замикало червоному віце-президентові шлях до президентського крісла, але, на жаль, у більшості інстинкт самозбереження не діяв, зневтралізований догматичним легітимізмом. У забобонній шані до букви — не духа — конституції допустили на президентське крісло підозрілу людину — у чому ми доба-чали своєрідне конституційне самогубство („Свобода" із 16 вересня 1961-го року).

Колись фанатичні індуси кидалися під колеса воза, на якому везли статую богині Калі — і недавно одна демократія малощо не згинула під священним возом із написом „Конституція". „Зле, що бразилійським збройним силам не пощастило не допустити до влади „прогресивного" Гулярта, прихильника китайської народної демократії, бо, хоч як були б обмежені його конституційні компетенції, існує небезпека, що він зуміє згодом поширити їх шляхом легальним, наприклад плебісцитом чи шляхом перевороту, використовуючи свою позицію конституційного голови держави", — писали ми у „Свободі" з 21-го вересня 1961-го року.

Наш песимізм, на жаль, не виявився переборцем. Незабаром Гулярт увільнився легальним шляхом від шорів парляментарної демократії, які прийняв як передумову допущення на президентське крісло, і вже забирався був до другої фази пляну: до перевороту. В тому сенсі інтерпретувала бразилійська демократична преса мітинг в Ріо де Жанейро 13-го березня, де Гулярт промовляв до 200 000 осіб, здебільша з крайньої лівиці, натякаючи на недалеку легалізацію комуністичної партії. Ще більшу тривогу викликала промова Гуляртового шурина Брізолі, який погрожував розв'язанням Конгресу, що, мовляв, „не може дати нічого путнього народові, бо розходиться з його прагненнями".

„Маску скинено. Почалася революційна війна!" — сказав тоді, коментуючи обидві промови, Лясерда, непримиренний противник Квадроса і, опісля, Гулярта. А 1-го квітня заявив він тріюмфально: „Ми перемогли на безмежній бразилійській землі Росію, яка програла революційну війну".

Можливо, що північноамериканський читач запише ці слова на карб іберійської риторики, але з аргентинської перспективи виглядають вони трохи інакше. „Революційна війна" — це не фраза із журналістичного словника, а конкретне поняття, яке дбайливо розробили французькі теоретики на основі індокитайського та альжирського досвіду і яке тепер викладають, як обов'язковий предмет, в аргентинських військових школах; добрий аргентинський штабовець уміє точно окреслити, в якій фазі революційної війни перебуває нині Аргентина, а в якій сусідня країна. Відсіля можна слідкувати за поступом революційної війни в сусідній країні — тут навіть відчувають тягар бразилійського велета, який поспішно червоніє, досліваючи до революції.

Під час „бою за Францію" в 1947-му році жив я коло Парижу. Прикро було дивитися, як супроти нездарного, спаралізованого безнастанними кризами уряду, ворог ставав щораз агресивнішим, розгортав щораз ширше офензиву. Та врешті-решт був це лише зовнішній ворог, з уряду було вже комуністів здавна виманеврувано, збройні сили й поліція вже перейшли були сувору чистку. У 1961-му році підозріння довкола особи Фрондізі вже сконкретизувались, його апаратчики просочилися вже досить широко в державну адміністрацію — але не у збройні сили і не в контрольовані ними органи безпеки.

Офіцерський корпус був уже досить розполітикований і здеморалізований інтригами Фрондізі, але суцільний у своїй протикомуністичній поставі, готовий до кожночасної гострої реакції, якщо президент — пильно обсервований військовою розвідкою — посувався б задалеко. Аргентині не загрожував 13-ий березень — тим більше, що лише невеликий сектор тутешніх робітничих юній контролюють комуністи. Але 13-ий березень виглядав, принайменше з тутешньої перспективи, зовсім можливий у сумежній країні, де одвертий комунізм та комунофільство (на відміну від криптокомуністичної інфільтрації у формі фрухеризму) опанували юнійну централю і глибоко, мов пістряк, прогризли різні сектори, не виключаючи збройних сил.

Перехід Бразилії під червону контролю розв'язав би, для тутешньої партизанки, проблему бази — і то не лише бази для постачання зброї. Чи можливо виниципти червону партизанку на пограниччі з комуністичною державою, на це дає відповідь досвід Греції (до хвилини Тітової схізми), В'єтнаму, Ляосу, врешті Південного В'єтнаму.

Нічого дивного, що відсіля слідковано з напругою за розвитком бразилійських драматичних подій. 1-го квітня всі радіоприймачі тутешнього міністерства закордонних справ безнастанно шукали в етері вісток з різних бразилійських радіовисилень, подібно було і по різних військових установах; президент конферував із міністрами оборони й закордонних справ, опісля ці останні з державними секретарями та начальними командантами усіх збройних сил. Легко уявити відпруження, яке принесе вислід бразилійської остаточної розгри — і кінець змори, яка висіла роками і ввійшла в критичний стан 13-го березня.

Змора минула, Москва програла революційну війну. Чи програла остаточно — про це іншим разом.

Мирослав Семчишин

НАУКОВА СЕСІЯ ДЛЯ СПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У днях 28-29 березня ц. р. в столиці української Канади, в Торонті, відбулася з великим успіхом Сесія в справах української культури. Організатором Сесії було Об'єднання українських педагогів Канади і Шкільна Рада УККА, репрезентована її головою, проф. Е. Жарським.

У просторій залі Українського Національного Об'єднання зібралися запрошені доповідачі - професори високих шкіл Америки і Канади, очолені одним із сеньйорів вільної української науки на чужині, ученим -психологом, що саме прибув з Европи, проф. О. Кульчицьким, численні представники місцевих і позамісцевих наукових і культурних організацій, молоді вчителі, представники преси та гості. Після вступного слова, що його виголосив п. І. Козловський, покликано президію в складі голови ОУПКанади проф. Зенона Зеленого, проф. Е. Жарського і п-і Ц. Паліїв. На секретарів запрошено п-і Таню Горохович і п. Павлушка.

У своєму вступному слові проф. Зелений з'ясував ціль сесії — розробити всі питання української культури і опрацювати проект української виховної системи в діяспорі, що буде предметом нарад плянованого Світового Конгресу Українців. він між іншим також поінформував про всі ті заходи, які з ініціятиви ОУПК провела в цій ділянці спеціяльна Комісія, що розпочала свою працю ще в 1958 р.

Згодом за встановленою чергою відбулася серія доповідей.

Першого дня Сесія вислухала доповіді проф. О. Кульчицького — „Технологічна цивілізація"; д-ра Б. Стебельського — „Матеріяльна культура України"; д-ра Марка Антоновича — „Національна духова культура" і проф. С. Крашеніннікова: „Національна і соціяльна культура". Закінчив цю першоденну сесію проф. Всеволод Голубничий доповіддю на тему „Суть української культури і українська культура в діяспорі".

Другого дня нарад відбулися доповіді проф. д-р К. Віди — „Суспільно-національна функція культури в діяспорі", проф. Яр. Рудницького — „Українська культура в контактах" і д-ра М. Кушніра — „Проблеми національної культури і методи її усуспільнення". Після вичерпної дискусії проф. Е. Жарський відчитав ще не зовсім викінчений проект тез - висновків п. н. „Українська культура і українська виховна система". Цей проект буде предметом дальших праць Комісії.

Увечері першого дня нарад відбувся бенкет з участю всіх доповідачів, дискутантів, гостей і господарів.

Важко в рямцях газетної статті подати докладний опис конференції і схопити думки і висновки всіх прелегентів, які у 45-хвилинних доповідях намагалися представити ту чи іншу проблему, подати характеристику даного культурного процесу чи його виявів і з'ясувати свій погляд на природу, цілі і завдання всіх тих ділянок культурної дії, що творить пребагату канву матеріяльної і духової індивідуальности нації, її відрубности чи специфічности.

Дуже цікавим і кольоритним введенням у програму сесії була доповідь проф. Ол. Кульчицького про технологічну цивілізацію, яку характеризує три м (місто - машина-маса), і про те, як себе проявляє на її тлі українська людина в діяспорі, — людина, яка в основному є „людиною села" і знаменується т. зв. кордоцентричними — серцевладними — рисами. Характеристику типічностей української матеріяльної культури, одної з найстарших культур, подав д-р Б. Стебельський, що вичерпно протиставив особливості українського індивідуалізму московському колективізмові.

Цікавою була доповідь д-ра М. Антоновича, що схарактеризував основні галузі української духової культури та впливи різних культур на українську духовість, як теж особливості філософії української культури. Проф. Крашенінніков подівся теж думками про деякі корисні процеси української культурної дії на еміграції.

Грунтовно проаналізував проблематику української культури, а згодом вивершив свою доповідь у формі напрямних тез для дальшої дії, що має зберегти при українстві українську людину — проф. Голубничий. Свою доповідь він побудував на 4-х головних аспектах: 1) теоретичному (суть української культури), 2) морально - практичному (чому треба зберігати українську культуру), 3) асиміляційні процеси, які діють на українську культуру; 4) як треба з цією асиміляцією боротися.

Багато уваги асиміляційним процесам присвятив теж проф. М. Біда. Зокрема він чітко протиставив в умовах діяспори асиміляцію і інтеграцію. Здібними до асиміляції є люди з комплексами меншовартости — говорив він — вбогі духом і зневірені, люди, які ніколи не відчували національної гордости. В той же час інтеграція — це внесення своїх національних культурних вартостей, хай і в чужу, духову скарбницю, але із задержанням і пошаною для своїх власних індивідуальних духових цінностей.

Про прояви культурного життя в т. зв. культурнім суспільстві і негативи та позитиви культурного контакту в діяспорі говорив проф. Яр. Рудницький. Його основною тезою було ствердження: немає ні одної культури без контактів, бо гетоїзм культури — виключений. У висновках він представив формулю соціологічного порядку, що являє собою українець в діяспорі („двомовна істота з гармонійною синтезою власних культурних традицій і акульдурації, тобто акомодації, до даного середовища"). За його доказами, спертими на доповідях проф. Теслі в Канаді, уживання української мови поменшується в такому відношенні: у 1931 українською мовою говорило (українців і неукраїнців) 112%; у 1941 — 102%; у 1951 — 89%, а в 1961 р. — вже тільки 76.% Задержати цей процес заникання рідної мови в „найбільше українській" Канаді і на інших теренах поселення українців, в тому числі у ЗДА, — одне з корінних завдань культурно - мовної політики української зорганізованої еміграції.

З доповіддю про проблематику і методи усуспільнення національної культури виступив д-р Михайло Кушнір з Вашингтону, який культуру, як найважливіший продукт людини, поділив на п'ять основних груп (культура релігійно - естетичного життя, духових прямувань, розумової праці, - уявно естетичних почувань і виховання молодого покоління), що їх слід трактувати завжди як своєрідну синтезу. Мета культури — створення національної особовости. Д-р Кушнір розглянув також ряд проблем, пов'язаних з усуспільненням культури, якщо вона має виконувати свою національно творчу роль, при чому для прикладу контрастував варварську політику фашистської Німеччини і большевиків на відтинку нищення самобутніх національних культур.

Останнім доповідачем був проф. Е. Жарський, що виступив із заключними тезами-висновками, базованими на доповідях. У своїй доповіді п. з. „Українська культура і українська виховна система" він накреслив заплянований проект цієї системи, який в основному заторкує такі справи: а) потреби і значення української виховної системи; б) завдання цієї системи; в) її зміст. Українська виховна система, — говорив прелегент, — мусить взяти до уваги всі культурні надбання народу, бо вона виростає з потреб нашої спільноти і вказує на наш національний ідеал.

Згаданий проект — як синтеза праць Сесії — буде ще детально проаналізований та сформульований спеціяльно покликаною для цього Комісією, а згодом буде представлений на розгляд Світовому Конгресові Українців.

Сесія, присвячена справам української культури, запроєктована і зреалізована Об'єднанням Українських Педагогів Канади, свою місію виконала з повним успіхом.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською н а ц і о нальною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Лука Луців

Т. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ

(26)

„ВЕЛИКИЙ ЛЬОХ"

(Містерія)

Так малий льох в Суботові
Москва розкопала!
Великого ж того льоху
Ще й не дошукалась.
(„Великий льох", 1845)

Цю політичну поему написав Шевченко в Миргороді 1845 року, взявши до неї за мотто 43-ій псалом, який у його таки перекладі-переспіві звучить: „Покинув нас на сміх людям, в наругу сусідам; покинув нас яко притчу нерозумним людям. І кивають, сміючися, на нас головами".

„Великий льох" назвав Шевченко „містерією", — це значить, що в ній міститься якась тайна. Містерії прийшли в Україну із Західньої Европи в XVII віці; в них брали участь актори-студенти, представляючи сцени з життя Христа. В містеріях звичайно виступали по три особи: духи, янголи, люди. В релігійних містеріях зображувалось тайну відкуплення людського роду Христом, а Шевченко в своєму творі представляє, як слушно стверджує В. Сімович у „Кобзарі" (ст. 157), — „відкуплення, визволення, алеж найближчого для нього світу, визволення України, сполучуючи цю тайну з народними оповіданнями про „Великий льох".

Цей твір не дає спокою всім тим, що хочуть представити Шевченка таким, яким представляє його комуністична Москва. Не легко це зробити, бож і форма цього твору (з незвичайними близнятами, з трьома душами, трьома воронами і трьома лірниками) і його ідейний зміст — воля для України та кара для тих, що цій волі шкодили — унеможливлюють зробити з Шевченка прихильника поневолення Москвою України. Та, як побачимо далі, для комуністичних діялектиків немає нічого неможливого не тільки в економічних, але й в гуманістичних науках.

Треба на початку зазначити, що багата символіка цієї містерії спричинилась до того, що численні шевченкознавці по-різному вияснювали те, що автор розумів під душами, воронами, лірниками та іншими символами. Найвірніше, на нашу думку, вияснив цю містерію акад. Ст. Смаль-Стоцький у своїх знаних нам „Інтерпретаціях" (ст. 52-62). Пояснення Ст. Смаль-Стоцький прийняв і пок. професор Л. Білецький („Кобзар", II, ст. 261-262).

Та гляньмо насамперед на зміст цієї містерійної поеми, яка складається з трьох ідейно й логічно пов'язаних між собою частин, у кожній з яких виступають по три дійові особи.

Бог наказав Петрові не впускати трьох душ до раю доти, аж поки „москаль все позабирає, як розкопа великий льох". Шевченко приміщує ці душі „на похиленому хресті на старій церкві" Богдановій у Суботові, щоб їм „видніше було, як розкопуватимуть льох".

Смаль-Стоцький твердить, що перша душа — це „уособлена Богданова Україна". Вона карається на цьому світі тому, що тяжко согрішила, — „вповні шлях перейшла" гетьманові Хмельницькому, коли він їхав до Переяслава, де мав „Москві присягати". Гріх цієї душі тяжкий, хоч зроблений несвідомо:

Дивлюсь — гетьман з старшиною. Я води набрала
Та вповні шлях і перейшла; а того й не знала,
Що він їхав в Переяслав Москві присягати!
— — —
От за що караюсь,
От за що мене, сестрички, і в рай не пускають.

І друга душа несвідомо допустилася гріха у відношенні до України, напоївши царевi московському коня в Батурині, „як він їхав в Москву із Полтави". Вона каже: „Я того й не знала, що я тяжко согрішила!" Вона зробила це на царський наказ, а не добровільно. Ця душа „була ще підлітком", коли так важко согрішила. Тепер вона за кару „степами козацькими і досі літає".

І за що мене карають, я й сама не знаю!
Мабуть за те, що всякому служила, годила ...
Що цареві московському коня напоїла!

Перша душа согрішила, коли вже була відданицею, — її мали вже сватати за гетьманича; друга душа, як уже згадано, завинила проти України, коли була підлітком, а третя душа согрішила ще немовлям, але Шевченко в своїй оцінці історії уважає і її гріх за такий самий, як і дорослих осіб. Душа цього немовляти каже:

А я в Каневі родилась; ще й не говорила,
Мене мати ще сповиту на руках носила,
Як їхала Катерина в Канів по Дніпрові:

Немовля плакало, мати його забавляла і показувала йому золоту галеру з царицею. Дитя глянуло, усміхнулось ... „та й духу не стало! І мати вмерла, в одній ямі обох поховали!" Третя душа також терпить за несвідомий гріх:

Чи я знало, ще сповите, що тая цариця —
Лютий ворог України, голодна вовчиця!..

Друга душа, на думку Ст. Смаль-Стоцького, — це „уособлення тої України, що в боротьбі Мазепи за визволення батьківщини стала по боці Петра І проти Мазепи, що „цареві московському коня напоїла", і цим тяжко-тяжко согрішила. Вона зрадила Мазепу, зрадила ту святу („Батурин славний"!) українську справу, що її заступав Мазепа". (Повне видання творів, Шикаго, т. II, ст. 270-271).

Третя душа — це образ тієї України, що вже була за панування цариці Катерини II, України „сповитої", що не сміла й слова промовити („ще й не говорила"), а тільки плакала.

Читач легше може вірити, що „земля не приймає" тих трьох душ, бо вони страшно согрішили. Подібну думку висловив Шевченко, згідно з народним віруванням: „земля не приймає" тих, що „по своїй по землі свою кров розлили і зарізали брата, крови брата впились", і ніхто таких не згадає..." (поезія „За байраком байрак"). Таке є вірування українського народу і така його етика — слушно твердить Ст. Смаль-Стоцький.

Очевидно, що Ю. Івакін у своїй праці як тільки може, заперечує, що Шевченко був проти Переяславської угоди. Правда, він відважився написати (224 стор.), що „Шевченко критично ставився до Хмельницького як до дипломата, який пішов на угоду з царем Олексієм". Але зараз після цієї завуальованої правди іде за голосом відомого нам москвофіла Кирилюка, і пише на тій самій сторінці:

„За вірним визначенням Є. П. Кирилюка, „у своїй палкій зненависті до царизму, самодержавства й усіх їх породжень, зненависті цілком природній і зрозумілій для всякого революціонера-демократа, Шевченко не міг повністю всебічно оцінити прогресивне значення діяльности Богдана Хмельницького".

Івакін покликається на опубліковані в Києві 1954 року „Тези про 300-річчя возз'єднання України з Росією", де говориться, що „з'єднавшись з Росією у межах єдиної російської держави, Україна була врятована від поневолення шляхетською Польщею і поглиблення султанською Туреччиною" (ст. 225).

Але при цьому Івакін зробив деякий поступ супроти того, що написав про це Крекотень у 1957 році в „Збірнику праць П'ятої Шевченківської Конференції". Івакін признає, що Шевченко дивився на Петра І „очима українського патріота-демократа", а ми додамо, що і — українського державника. Івакін мусить стверджувати, що на історичну концепцію Шевченка впливав той факт, що Москва гнобила Україну, починаючи від Олексія, Петра І і до Миколи І, і що царизм придушував національно-визвольний рух, присікаючи прагнення до створення української державности".

Балтиморські і Вашингтонський Відділи УНС в поклоні Батькові Союзові

8-го березня, з нагоди 70-ліття Українського Народного Союзу й „Свободи", об'єднані Балтіморські і Вашингтонський Відділи УНС влаштували в Балтіморі в місцевій репрезентативній залі УМСА врочисту ювілейну академію.

Програму відкрив енергійний та невтомний союзовий та громадський діяч Емануїл Притула, вітаючи союзову родину і гостей зворушливим гаслом: „Українець українцеві брат!"

Представник Вашингтонської громади, відомий пластовий діяч і публіцист д-р Юрій Старосольський виголосив по пластовому змістовно, переконливо і настросво — святочну доповідь з нагоди ювілею: Батька „Союзу", Бабусі „Свободи" й унука- „Веселки".

Говорячи про розвиток УНС на американській землі, починаючи від шамокінських наших земляків вуглекопів, довповідач гордо і з притиском підкреслив, що сьогодні УНС — це найстарша, найбільша ва найбагатша українська забезпеченево-допомогова установа не тільки в Америці, але і в цілому світі. УНС має під сучасну пору 84 тисячі членів і $28 мільйонів.

Найважливіше те, що УНС, — це не тільки асекураційна установа, побудована на братсько - допомогових основах. Він також веде ширику громадську, національно - політичну, культурно - освітню, виховну й видавничу діяльність. У тому нічого дивного, що американські українці забезпечуються в УНС, відчули старі і випробовані правди: „свій до свого" і в „своїй хаті, своя правда".

Після доповіді, хор ООЧСУ під управою проф. Сенюти виконав піднесено „Хорал" Садовського - Гнатишина і пісню „Блакитно - жовтий стяг сяє" — музика і слова Ярославського.

Учень парохіяльної школи Олег Гудима, щиро продеклямував вірш Т. Шимочки — „Рідний Край".

Много надійні, молоді співаки пп. Чорний і Поліщук проспівали дует — „Моряки" Вільбоа, при акомпаніменті проф. Лідії Шавякової.

Студентка місцевого УМІ п. Уляна Шавяк виконала захоплюючо форт. сольо: Дебюсі — Клерделук і Шопена — Вальс.

Учень парохіяльної школи Тарас Лукіянчук продеклямував вірш В. Лепкого „Не хиляйте вниз прапора".

На закінчення програми п. Емануїл Притула прочитав щирі і патріотичні привіти для Достойного Ювілята, що їх святочна союзова родина прийняла гучними оплесками і повстаннями з місць.

Національний гимн „Ще не вмерла Україна" закінчив цей салют - поклін балтіморських і вашингтонського Відділів УНС — Батькові Ювілятові в Джерзі Сіті, **Н. Ка.**

Проф. Ол. Кульчицький у Вінніпегу

Проректор Українського Вільного Університету в Мюнхені професор психології на Філософічному Факультеті УВУ, визначний український учений і громадський діяч в Европі д-р Олександер Кульчицький відвідає 17—23 квітня столицю українців Канади Вінніпег. З цієї нагоди відбудуться такі імпрези в Українському Народному Домі при вул. Бурровс у Вінніпегу:

1) В п'ятницю 17-го квітня в годині 7.30 вечора заходами УВАН у Канади виклад проф. Кульчицького на тему „Шевченко в світлі глибинної психології.

2) В неділю 19-го квітня під Патронатом Української Наукової Ради заходами Т-ва Прихильників УВУ доповідь на тему: „Справа Організації Української Вільної Науки".

3) В понеділок 20-го квітня заходами Т-ва Прихильників УВУ й УВАН у Канаді виклад на тему „Технологічна цивілізація й українська культура в діяспорі".

Початок усіх викладів година 7.30 вечора.

На ці виклади запрошує Українське Громадянство Вінніпегу й околиці.

Президія Української Наукової Ради

ЗАПРОШУЄМО ДО ПЕРЕДПЛАТИ

„Українського Історика"

ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

за редакцією д-ра **Любомира ВИНАРА**

з участю видатних українських науковців.

Річна передплата $2.00.

Передплату проситься надсилати на слідуючу адресу:
Lubomyr R. Wynar, 634 Highland Ave., Boulder, Colorado
Чергове число появиться в цьому місяці.

Зміст:

Олександер Оглоблин — Михайло Грушевський і українське національне відродження.
Марко Антонович — Історичні концепції Анатоля Свидницького.
Любомир Винар — Початки українського реєстрового козацтва.
Ф. Корчмарик — Теорія Москви, як III Риму та утворення московського патріярхату.
Василь Дубровський — Спогад про проф. Н. Петровського.
Історик — Сучасний Азербайжан із совєтського погляду.
О. Домбровський — З перспективи 25-ліття.
Л. Биковський — Юрій Липа, 1900-1944.
Р. Климкевич — Герби і печаті міст Підляшшя.
З архіву: Недрукований лист д-ра Ст. Варана про Президента Петрушевича.
Крім того багатий відділ рецензій, наукова хроніка і бібліографія.

ЩОЙНО ВИЙШЛО З ДРУКУ ПОЗАЧЕРГОВЕ ЧИСЛО

„Голосу Православного Братства"

ВИБРАНІ ДОПИСИ з 1-го і 2-го ЧЧ. за СІЧЕНЬ і ЛИПЕНЬ 1963 р.

Ціна цього числа 50 ц.; річна передплата за 4 ч. — $1.00

Зміст:

1. Пресвятая Трійце — Боже наш — Слава Тобі! (Слово Архипастирського Благословення);
2. Архиєпископ Генадій — Церковні Братства в історичному аспекті і сучасні їх завдання;
3. М. К. — „Чия влада, того й віра";
4. А. Г. — Молитва — Гімн;
5. Архиєпископ Генадій — Свята Православна Церква Христова;
6. М. К. — Комунізм шукає підмінок релігії.

Крім того в це число залучені ще 3 великі дописи, які відносяться до організації парафії Св. Трійці та одноіменного Братства в Шикаго та їх взаємовідносини з церковною владою.

Адреса:
"The Voice of the Ukrainian Orthodox Brotherhood"
1908-10 North Humboldt Blvd., Chicago 47, Illinois, U.S.A.

Молодь Дітройту Т. Шевченкові

Бувало, що молодь і школи влаштовували кілька свят, кожний для себе. Цього року, в стоп'ятьдесятьріччя народин Т. Шевченка, постановлено відбути тільки одно свято, в якому возьмуть участь всі школи, як парафіяльні і українознавчі, всі молодечі і студентські організації. Ще того року, створено в тій цілі діловий комітет, до якого ввійшли представники парафій, шкіл, опікунів шкіл і молодечих організацій. Комітет очолив д-р Лончина, його заступник дир. Білоус, а секретар проф. Когут. Постановлено відбути ці Роковини 19-го квітня в найкращій залі Дітройту, то є в авдиторії Форда. Комітет відбув кілька засідань і вибрав із себе програмову комісію, якої головою став о. д-р Гавліч, а за вивчання і випровадження програми взявся проф. Сарамага зі своїми помічниками п. Безовською і проф. Цепенду. Спеціяльна комісія опрацювала тексти до програми, матеріял розділено поміж школи і організації і тепер йде інтенсивна працю, щоб свято випало якнайкраще.

Комітет думає випровадити на сцену кількасот учнів і молоді і програма має становити одну цілість, в якій возьмуть участь всі учасники, без поділу окремих шкіл, чи молодечих організацій. На цілість свята зложаться три частини, в першій життєпис Т. Шевченка його творами із вставками хору й музики, в частині другій інсценізація „Неофітів", в третій частині думки і твори про Т. Шевченка наших і чужих письменників, віддання творів Шевченка в чужих мовах, хори і оркестри шкіл і молодечих організацій.

Чистий прихід зі свята призначить комітет на допомогу для шкіл. **І. В.**

Загальні Збори УККА та УНСоюзу в Геммонді, Інд.

Геммонд, Інд. — На почгатку весни 5-го квітня відбулися загальні збори Відділу Укр. Конгрес. Комітету Америки та 107-го Відділу Українського Народного Союзу.

Відділ УККА займається загальною працею, влаштовує державно - патріотичні свята й імпрези. Нововибрана Управа з п. Гр. Петриною на чолі, має в тому самому напрямку працювати і в цьому новому році.

На зборах 107-го Відділу УНС вибрано таку Управу на новий рік: М. Возняк — голова, В. Шевців — заступник; Ст. Долошицький — фін. секретар; М. Долошицький — скарбник; до Контрольної Комісії ввійшли: Ів. Юзко, Ів. Пелешенко, Ів. Юськів. Загальними зборами проводив о. П. Дармоць. На пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні призначено $ 50, та вибрано комітет до відзначення 70-річчя УНСоюзу. До сКомітету належать: о. П. Дармоць, М. Возняк і С. Долошицький. Всі сусідні Відділи запрошено до співпраці. **М. Возняк**

Окружні наради Відділів УККА

Доцінюючи вагу безпосереднього зв'язку Централі Українського Конгресового Комітету Америки із Відділами та його Членством, Екзекутива УККА рішила в короткому часі в місяцях квітні і травні ц. р. відбути 12 Окружних Нарад, з яких 2 вже відбулись: для стейту Огайо — в м. Клівленді і для стейту Коннектикат — в м. Гартфорді. На Нарадах з доповідями виступлять Члени Екзекутиви і Центральної Фінансової Комісії УККА.

Згідно з пляном ці Наради відбудуться в найближчому часі в таких місцевостях: у

Сиракюзах — в дні 18-го квітня ц. р. о годині 2.30 по полудні, в залі Українського Народного Дому при 1317 Вест Файєтт вулиці для Відділів Центральної частини Окр. Ню Йорк (Округа Олбані).

Реферують: Член Контрольної і Фінансової Комісії УККА, п. Іван Винник і Організаційний Референт УККА, п. Іван Базарко.

Філядельфії — в дні 19-го квітня ц. р. о годині 3-ій по полудні, в залі Українського Горожанського Клюбу при 847 Н. Френклин вулиці — для Відділів УККА східньої Пенсилвенії.

Реферують: касир УККА, д-р Ярослав Падох і Пресовий Референт збірки УНФонду, редактор Мстислав Дольницький.

Джерзі Сіті — в дні 19-го квітня ц. р. о годині 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 92—96 Фліт вулиці для Відділів стейту Ню Джерзі.

Реферують: Члени Екзекутиви і Фінансової Комісії УККА — д-р Микола Ценко і д-р Богдан Коваль.

Участь в Нарадах зобов'язані взяти Представники Відділів УККА, які одержують на це спеціяльне повідомлення з Головної Канцелярії УККА. Тому, що головною темою Нарад будуть фінансові справи, Референти збірки У. Н. Фонду і Збірщики повинні прибути на ці Наради. Управи Відділів місцевостей, в яких відбуватимуться Наради, повинні запросити на них Представників місцевих Організацій, а також активних Громадян, з поміж постійних Платників Національного Датку, щоби вони висловили свої думки на теми, які будуть обмірковуватися. Присутність на Нарадах Членів керівних органів УККА, що були обрані на VIII Конгресі та які живуть на терені округи, є бажана.

По доповідях Представники Відділів УККомітету повинні звітувати про свою працю в терені, окремо узгляднюючи збірку Національного Датку, що є єдиною фінансовою базою всієї політичної діяльности та всіх акцій Українського Конгресового Комітету Америки. Дальші Окружні Наради заплановано відбути в таких місцевостях: Шикаго, Ілл., Ню Йорк, Н. И., Боффало, Н. И., Дітройт, Міш., Балтимор, Мер., Питсбург, Па., Міннеаполіс, Міня.

Юдолл плянує 170 таборів праці для охорони природи

Вашингтон. — Секретар праці Стюарт Л. Юдолл, зізнаючи в Палаті Комісії, заявив, що він плянує зорганізувати 170 таборів праці для молоді й безробітних, щоб вможливити переводити програму охорони природи та одночасно поборювати убогість в цій країні. Ці табори мали б бути в 35 стейтах, в таборах молодь вчилася б корисного ремесла і одночасно виконувала б корисну роботу. Для очищування лісів треба б негайно затруднити 41,000 осіб, а в парках — 45.000. Ці табори вишкільної праці можна б негайно зорганізувати, якби тільки Конгрес ухвалив потрібні видатки. Стюарт Юдолл каже, що одна третя простору ЗДА належить до так званої публічної землі і більшість із цих 772 мільйонів акрів є на Далекому Заході. Оці вишкільно - робітничі табори будуть важливим чинником в поборюванні убогости. Зі здійснення цієї програми скористали б індіяни та негритянське населення в південних стейтах.

Музично-розвагоний вечір у Філядельфії

Музичне тріо (скрипка, челю і піяно) у спільному виступі зі солісткою Наталією Андрусів у Філядельфії.

В. Довганюк і Ю. Бельський, актори з Торонта в гостинному виступі у Філядельфії.

У Філядельфії на 25 квітня б. р. приготовляється цікавий вечір музики й розваги. Між іншим — до участи в цьому вечері запрошено двох відомих акторів-сцени, Володимира Довганюка і Юрія Бельського з Торонта (Канада). Оба вони є визначними членами театрального ансамблю „Заграва" в Торонті. Довганюк і Бельський мають у своєму репертуарі капітальні діялоги авторства Е. Козака та Б. Нижанківського. Здобувають вони заслужену популярність своїми сценічними персоніфікаціями двох „політичних діячів" з Торонта, в яких дивізійний герой Селепко Лавочка і його нерозлучний друг і опонент Саливон Глек провадять — завсіди актуальні дискусії.

Українська публіка Торонта, Монтреалю, Шикаго, Дітройту, Рочестеру і „Союзівки" уже мали нагоду запізнатися з їх сценічними креаціями і їх пам'ятає. До Філядельфії оба актори прийдуть перший раз.

У вокальній частині вечора виступить в своєму репертуарі наша співачка Наталія Андрусів. Поруч виступів на українських сценах, вона від ряду років стало виступає на американських концертових естрадах, в радіо і телевізії. Як у попередніх роках, так і на цей біжучий, літній сезон, її вже запрошено до Овшен Сіті, Н.дж., на два виступи до відпочинкової, люксусової оселі „Флендерс" на 25 і 26 липня. На вечір 25 квітня п. Андрусів має приготовані зовсім нові і оригінальні пісні легкого жанру українських і чужих композиторів.

В музично - інструментальній частині вечора почуємо камерний ансамбль — тріо (скрипка, челю і піяно), зі старанно приготованим репертуаром.

Хореографічною точкою програми буде танок нашої талановитої танцюристки Лідії Крижанівської, яка виконає вальс з балету „Ля Сильфія", музика Шопена. Танок Крижанівська виконає з партнером. Конферансієрку цього вечора прийняв відомий актор Богдан Паздрій.

Вечір цей присвячує група мистців - музиків і мистців сцени для піддержання праці образотворчих мистців у Філядельфії. Чистий дохід з того вечора призначується на розбудову виховно - навчальної праці над українською молоддю в Мистецькій Студії та на видавничий фонд мистецького журналу, який почав виходити у Філядельфії. Як бачимо ціль благородна й гідна підтримки.

Тому, що ті всі мистецькі сили вдалося лише щасливим збігом обставин зібрати до спільного виступу, вечір цей з технічних причин не буде повторений у Філядельфії.

Вечір відкриє гість з Ню Йорку п. Сергій Литвиненко, голова Об'єднання Мистців Українців в Америці.

На цю імпрезу підібрано добре влаштовану та технічно старанно вивінувану авдиторію „Олней Гайскул". Варто прийти на ту цікаву імпрезу, побачити на сцені рідких гостей та розважитись доброю музикою і безжурним гумором.

Н. Н.

Короткі вісті

● **В Берген-Гоне** в Західній Німеччині, під час показового гострого стріляння новими мінометами західньо - німецької армії — 4-5 стрілен поцілили випадково в групу вантажних авт, на яких стояли військові обсерватори. Згинуло 9 військовиків, між ними один голляндський і один індонезійський старшини та решта німецькі старшини. Західньо - німецький уряд висловив негайно свій глибокий жаль та наказав перевести гостре слідство.

● **Альжирська**, контрольована урядом преса, обурена офіційним виданням американського Конгресу, в якому Альжир зараховується до країн під поважним впливом комуністів. Альжирська преса твердить, що це американські „сіоністи" очорнюють Альжир, щоб таким чином „відсунути термін, коли буде визволена арабська Палестина". Націоналістичні араби, як і большевики, не говорять про „жидів", а тільки „сіоністів".

Вечір пам'яті Ол. Архипенка в Ню Йорку

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку влаштував минулої п'ятниці, 3-го квітня ц. р., окремий вечір, присвячений пам'яті нашого визначного скульптура Олександра Архипенка. Побіч портрету покійного мистця і квітів, були уставлені дві його оригінальні скульптури із збірки п. Августина Сумпка з Ню Йорку — „Дівчина" і „Фігура, що йде". Перший виступив Михайло Островерха з перекладом статті М. Камілоччі, поміщеній у римському щоденнику „Ль' Оссерваторе Романо" з 4-го травня 1963 р. з нагоди Архипенкової виставки в Палаццо Барберіні в Римі в тому часі. Стаття вияснила, на чому саме базується інтернаціональне значення Архипенкового мистецтва. Опісля виступила із спогадами про Архипенка і його навчальні методи його колишня учениця Іванна Прийомова. В. Ласовський прочитав українською мовою вступну статтю до монографії Архипенка, написану С. Гординським, де підкреслено перевісні українські джерела Архипенкової творчости. Д-р Роман Осінчук говорив, як лікар, що не раз мав нагоду його бачити і з ним говорити. Він спеціяльно відмітив сильну фізичну структуру Архипенка, що була одним з моторів його творчости. Проф. Л. Чикаленко поділився з приявними своїми спогадами про гімназійні роки в Києві і дальші зустрічі з Архипенком.

Цей на високому рівні мистецький вечір був попереджений фортепіяновим виступом Марії Цісик, що відограла композиції Шопена і Шумана. Голова Клюбу С. Литвиненко привітав між приявними гостями редактора торонтських „Нових Днів" Петра Волиняка і мистця Михайла Дмитренка з Дітройту.

Н. Н.

†

Ділимося з нашими Членами і Приятелями сумною вісткою, що у вівторок, 31-го березня 1964 року померскоропостижною смертю на удар серця відданий голова Українського Тенісового Клюбу „Львів" — Торонто

бл. п. РОМАН ДЗЕРОВИЧ

кол. радник Скарбового Уряду у Львові.

Похорон Покійного відбувся в суботу, 4-го квітня 1964 року з церкви Матері Божої Неустаючої Помочі на цвинтар у Торонті.

Цією дорогою висловлюємо Родині Покійного наші найщирші співчуття по непоправній втраті.

У глибокому смутку

УПРАВА і ЧЛЕНИ
Українського Тенісового Клюбу
„ЛЬВІВ" — Торонто

В 40-ий ДЕНЬ ВІД СМЕРТИ

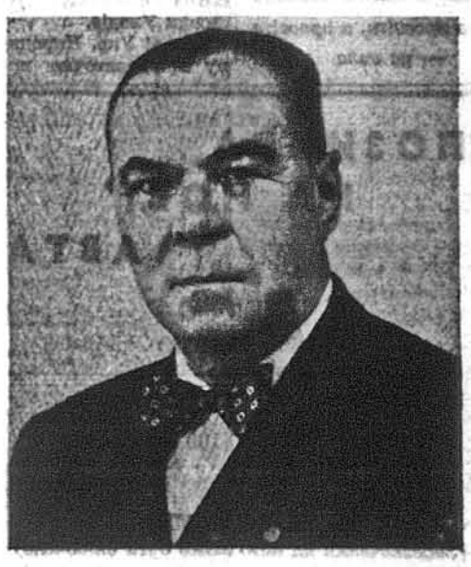

сл. п. МИКОЛИ ЧОПИКА

поручника УГА, провідного кооператора і українського діяча в Яворові до 1939 р. та в Ярославі (в часі війни), а опісля в Діллінґені над Дунаєм і в Ню Йорку, зразкового громадянина-організатора, будуть відчитані

СЛУЖБИ БОЖІ

в СУБОТУ, 18-го КВІТНЯ 1964 р.:

1) в НЮ ЙОРКУ, в церкві св. ЮРА, о год. 7:30 рано
2) в ШИКАГО, в катедрі св. МИКОЛИ і в НЕДІЛЮ, 19-го КВІТНЯ о год. 12-ій
3) у КЛІВЛЕНДІ, в церкві св. ПЕТРА і ПАВЛА

ДО УЧАСТИ В МОЛИТВАХ ЗАПРОШУЮТЬ

КОЛИШНІ ПРАЦІВНИКИ КООПЕРАЦІЇ в ЯРОСЛАВІ

Замість квітів на могилу

бл. п. ОЛЕНИ ТЕРШАКОВЕЦЬ

складаємо $10.00
на Науковий Осередок НТШ в Сарселі.

Д-р Юрій і Марія ДИЦЬО

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ В ПРОДАЖУ

III том

Д-Р М. СТАХОВА:

УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ УНР

Ціна $3.80 (брошура) $4.80 (тверда оправа)

"SVOBODA"

81-83 Grand Street — Jerse City, N. J. 07303

Від В-ва „Криниця"

В-во українських листівок „КРИНИЦЯ" повідомляє, що Великодньо-Весняна Серія (4 серія) не буде розсилатись тим Громадянам, які дістали нещодавно, перед кінцем 1963 року, Різдвяну Серію.

Тому ці Громадяни, що бажають мати Великодню серію, зволять звернутись за нею до Видавництва.

„КРИНИЦЯ" щиро дякує всім, що прислали свого доляра за Різдвяну Серію.

Адреса:

PUBL. "KRYNYCIA" — P.O. Box 175,
217 West 18th Street — New York 11, N.Y.

В-ВО „КРИНИЦЯ"

СОЮЗОВА НОВІСТЬ:

$5,000 — 10,000 акцидентового забезпечення за 3 — 5 центів денно, або за 85 ¢ — $1.50 місячно в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ

Негайно скористайте з нього!

ЗДОРОВІТЬ НА ВЕЛИКДЕНЬ
ПРИЯТЕЛІВ і ЗНАЙОМИХ
Прегарними
КАРТКАМИ

в кольорах, з гарними українськими святочними побажаннями.

КАРТКИ ВИГОТОВЛЕНІ НА ПІДСТАВІ ОРИГІНАЛЬНИХ ВЗІРЦІВ ЗНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ-МАЛЯРІВ

Найбільший вибір у Книгарні „СВОБОДИ"
Ціна — 10 ц. за штуку

Svoboda Book Store

SVOBODA — P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

Праця

HELP WANTED MALE

ПОТРІБНО
ПОМІЧНИКА ДЖЕНІТОРА
Одержить 3 кімнати з ванною. Влизько української школи. Голоситись у власника дому
п. ЗИНЬО
341 East 6-та вул., Ню Йорк

ПОТРІБНО
НА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ
ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ РІК
НА СОЮЗІВЦІ
КУХАРЯ
та
РОБІТНИКА
до фізичної праці
Зголошуватись:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
KERHONKSON, N. Y.
Tel.: Kerhonkson 5641

Праця

HELP WANTED FEMALE

СПОСІБНА УКРАЇНСЬКА СЕКРЕТАРКА
зі знанням машинописання і стенографії або охотна навчитися стенографії, потрібна на добрих умовах.
Зголошення з коротким життєписом до адміністрації „СВОБОДИ"
83 Grand Street
Jersey City, N. J. 07303

HOUSES FOR RENT

MIDLAND BEACH
4 кім. дім., всі удогіднення, бл. автобус, помір. ціна, приємне літо. ТАКОЖ маємо 4 кім. дім, центр. огрівання, на цілий рік, душ в середині, гар. город, один бльок від океану.
Тел. EL 1-2867

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Вісті з Пластової Станиці в Ню Йорку

22-го грудня 1963 року юнацтво під проводом сестричок гніздових Дозі Турчан і Дзвінки Саляк та при допомозі сестричок — виховниць відіграло дитячу сценку Лесі Храпливої „Найкращий дарунок". Беручи під увагу можливости і час підготовки — сценка випала гарно.

Прегарні і по мистецьки виконані декорації к у р е н е м старших пластунів „Чорноморці", які завжди займаються декораціями до новацьких імпрез, дали прегарну цілість.

В головних ролях виступали: Христя Сливоцька, Віра Самошак, Павлусь Чарський, Олесь Москва. Їх гра була бездоганна. По-мистецьки і з великим зрозумінням відограла Марта Зєлик ролю білочки. Ролю відьми відіграла сестричка Дарка Якимчук, ролю відьми відіграла сестричка Дарка Якимчук, ролю бабуні київської відіграла сестричка Христя Прокоп, ролю Миколая — ст. пл. Денисенко.

Милою появою на сцені була група ангелів, які в прегарних строях з повагою і респектом сповнили доручення о. Миколая. Ангелами були: Марта Навроцька, Віра Шехович, Леся Дума, Люба Дмитрик, Леся Вобак, Оля Шевчук, Оксана Гаврилюк, Ганнуся Рогожа, Христя Роговська, Ліда Кифор, Віра Лодзюк. Рій новачок під проводом сестрички Мусі Гойдиш виконали „Танець хмарок". „Танець зірок" підготовила сестричка Дарка Баран. Та, на жаль, була дуже мала скількість батьків, що прийшли подивитися на виступ найменших, які з ентузіязмом виконували свої ролі.

Дня 5-го січня 1964 року відбулася традиційна С в я т - В е ч і р н я Зустріч усіх пластових Уладів.

В залі Укр. Народного Дому при святочно прибраній ялинці відбувалася святочна програма. Голова Станиці пл. сен. Тарас Триш промовою перенесла слухачів далеко на Україну, де колись врочисто святкували Свят-Вечір. Чи святкують його так ще сьогодні?... Станичний запалює свічку, а від нього найближчі його співробітники, кошові, курінні, гніздові і усі пластунки й пластуни.

Горять свічки, лунають коляди — новацтво цього року переводить програму. Вірш Р. Завадовича „Наша коляда" у виконанні новачок з роя „Кленові листочки" — нов. Оксана Гаврилюк, Оля Шевчук і Анна Цуринська. Відтак інсценізація казки сестрички Галки Качмарської „Різдво в лісі" — виконав рій „Кленові Листочки", різдвяна інсценізація казки — виконали новаки. Прегарно виголошений вірш новачками Мартою Зєлик та Ісю Лабунькою закінчив різдвяну програму. Станичний пл. сен. Т. Триш бажає всім пластунам і їхнім батькам веселих свят, усі розходяться домів.

22-го січня 1964 р. в залі Нар. Дому відбувся святочний апель з нагоди Дня Державности. Бунчужним на цей день назначено ст. пл. Ореста Качмарського з „Червоної Калини", який перевів програму. Святочний наказ відчитала ст. пл. Марта Кольцьо. Глибокого змісту доповідь на тему 22-го січня виголосив проф. пл. сен. Тарас Гунчак, який сказав: „22 Січня — це не тільки історична дата, ідея цього дня мусить жити в наших серцях, особливо в серцях молоді, яка повинна вивчати минуле України, щоб гідно боронити українські інтереси на міжнародній арені". Слідували деклямації: вірш П е р е я с л а в е ц ь виголосили пластунки Ліда Прокоп і Ліда Голюка. Фортепіянове сольо „Осінь" Чайковського ніжно виконала пл. Віра Никифорук. Найбільше оплесків здобули новак і новачка (брат і сестра) Ія і Олесь Лабуньки за прегарно в и г о л ошений вірш Олеся „Воля України".

По святочній програмі слідували заяви вступу новаків і новачок, признання іспитів вмілостей, присяга пластунок 18-го і 30-го Куренів, яку перевів Голова Станиці пл. сен. Т. Триш. Іменування на пластунок розвідчиць п е р е в е л и зв'язкові жіночих куренів: пл. сен. Хамула і пл. сен. Д. Бойдуник.

Співом національного гимну закінчено свято. С. Г.

З життя Наукового Товариства ім. Шевченка

(Доповідь проф. М. В е л и ч к і в с ь к о г о)

Економічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка влаштувала чергову Наукову Конференцію, на якій голова Е. Комісії, проф. М. Величківський виголосив доповідь на тему „Економічні причини московсько - комуністичного співіснування з демократичними країнами".

Конференція відбулася 26 жовтня 1963 р. в Українському Інституті Америки.

Прелеґент зазначив, що Карл Маркс, пишучи свій „Капітал", взорувався на тодішній Англії, де панувала тоді нелюдська експлуатація працюючих. Цю експлуатацію ранішнього капіталізму докладно схарактеризував Вернер Зомбарт в своїй праці п. н. „Робітниче питання". Те, що зазначив К. Маркс у своєму „Капіталі" щодо тодішнього капіталізму, є цілком справедливе, але зовсім не характеризує капіталізму сьогоднішньої доби. Маркс багато чого не передбачив, як прим. значення професійного руху в робітничому питанні та урядового втручання в конфлікт між підприємцями і робітниками. Обличчя капіталізму з першої половини 19-го віку і сьогодні — дуже змінилося. Те, що було за часів К. Маркса, зовсім зникло, сьогодні маємо вже те, що зветься контрольованим капіталізмом. На недоліки в науці К. Маркса звернули вже увагу деякі з т. зв. ревізіоністів. Вони намагаються дещо полагодити та дещо виправити в науці К. Маркса. Але московські марксисти, що очолювалися такою фанатичною особою як Ленін, а потім його вірними послідовниками, як Сталін — твердо дотримувалися і сьогодні дотримуються теорії Карла Маркса. Ця теорія виродилася в совєтській державі в нову Марксо-Ленінову теорію.

Все, що не є згідне з Маркco - Леніновою теорією, московсько- комуністична партія відкидає і всі вчені в СССР мусять точно дотримуватися устарілої вже теорії ленінізму. Так, прим. вчені в СССР примушені відкидати існування в сільсько - господарському виробництві закону „занепадаючої родючости ґрунту", тоді, як закон цей існує й діє. Його дотримується сільське господарство у вільних демократичних країнах.

Сільське господарство в СССР переживає поважну економічну кризу і жадає допомоги та купує збіжжя у т. зв. капіталістичних країнах. Також небезпечною для СССР є внутрішня криза в промисловості та в сільсько-господарському виробництві. І ця криза примушує Хрущова іти на співіснування з вільним демократичним світом. Коли б, на думку прелеґента, Совєти розпочали війну з ціллю захопити Західню Европу, то ця війна викликала б внутрішню революцію в самій совєтській державі, яка то революція знищила б дощенту і саму комуністичну, рабську систему. І це є також причиною, чому московський Кремль йде сьогодні на співіснування — в супереч теорії ленінізму — з вільними демократичними країнами.

Доповідь проф. Величківського викликала живу дискусію серед численно зібраних слухачів. А. Б.

Українці Торонта вшановують редактора С. Г. Дж. Снайдера

Управа Українського Народного Дому в Торонті при співучасті українських громадських організацій м. Торонта, — приготовляється до відзначення подвійного ювілею свого почесного члена, С. Г. Дж. Снайдера. Пан С. Г. Дж. Снайдер був головним редактором т о р о нтонського щоденника „Івнінґ Телеґрам", відтак „Телеґрам" довгі роки і вже від 1918 року мав тісні зв'язки з торонтонськими українцями, про яких сам писав і містив надіслані вістки і статті про українське життя взагалі, а про життя українців в Канаді, і особливо в Торонті, зокрема.

Редактор
С. Г. Дж. Снайдер

Ред. С. Г. Дж. Снайдер має вже 85 років життя, а з того співпрацював з українцями понад 45 років. Саме ці дві дати складаються на його подвійний Ювілей, який відзначать торонтонські українці в суботу, 17 квітня ц. р. год. 8-ма веч. в бенкетовій залі УНДому при 191 Липинкат вулиця. Управа Народного Дому в Торонті посідає кілька великих збірок вирізків з „Телеґраму" про українське життя, які зацікавлені зможуть осягнути перед і після Ювілейного Бенкету.

Ціни квитків на бенкет по $ 2.50 від особи і їх можна вже набувати в Управі УНДому при 191 Липинкат вул., або Управах Українських Національних Організаціях і в канцелярії КУК. Бажаним є, щоб ті, що бажають взяти участь, вчасно зголосилися в Управі УНДому! С. Р.

Короткі вісті

● **В Єрусалимі** 94 ультра-ортодоксійні жидівські студенти, танцюючи і співаючи пісень, у супроводі багатьох своїх однодумців, ішли демонстраційним походом до в'язниці, де мали відсидіти кари від 3 до 15 днів за наскок на католицьку французьку місію. Суддя дав покараним до вибору в'язницю, або невисоку грошову кару, але вони вибрали в'язницю. Ортодоксійні жиди вимагають, щоб уряд заборонив діяльність християнських місій в Ізраїлі.

● **У Східньому Берліні** залишились ще 7 катаринщиків, які на рогах гамірливих і заповнених пішоходами й автомобілями вулиць грають на своїх катаринках сантиментальні мелодії, приймаючи від прохожих милостині. Колись було їх 300, а ще в 1961 році було їх 9. Комуністична влада не зaганяє тих сімох старців, ветеранів і калік до державних старечих домів тому, що знає, що мешканці Берліну в масі сприяють і співчувають тим останнім живим залишкам давнього берлінського світу.

● **На Середземному морі**, недалеко берегів Тунісії, багатий американець Роберт Маркс, який разом з 5-ма іншими спільниками і пошукувачами пригод збудував довгий на 72 стопи корабель докладно за музейним зразком кораблів норвежських Вікінґів, свідомо підпалив той корабель і затопив його. Цей корабель треба було подорозі до Америки направити, але арабські власті в порті Тунісі зажадали або дуже високої заплати, або — у випадку продажу корабля — вплати Тунісії титулом мита — 80 відсотків продажної ціни. Тоді Маркс виплив тим кораблем на широке море і затопив його.

● **Пані Линдон Б. Джансон**, промовляючи на прийнятті Меморіяльної Фундації Елінор Рузвелт, заклика американців відкинути всяке расове упередження, всякий страх і ненависть, де вони ще є, та старатися сотворити новий світ, що працював би для миру. Тільки тоді, казала дружина Президента, можна буде збудувати правдиву фундацію в пошану пані Рузвелт.

● **Прихильники** нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера турбуються тим, що амбасадор Генрі Кебот Ладж також і в правиборах в Ореґоні, які відбудуться 15-го травня, здобуде найбільше число голосів, як це було і у правиборах в Ню Гемпширі. В Ореґоні у правиборах беруть участь як кандидати Рокефеллер і Голдвотер, але виборці можуть вписувати і прізвище амбасадора Ладжа, хоч він офіційно не кандидує. Прихильники Рокефеллера домагаються, щоб Ладж зрезиґнував із становища амбасадора до Південного В'єтнаму.

● **Пенсильвенійський** губернатор республіканець Вілліям В. Скрентон заявив ще раз, що він не старається здобути номінацію на президентського кандидата цього року, але одночасно сказав, що обов'язком кожного американця є прийняти номінацію на президентського кандидата, коли б її йому запропонували на Номінаційній Конвенції в липні цього року.

Південний В'єтнам називає західній бльок СЕАТО „паперовим тигром"

Сайгон. — Південно - в'єтнамський прем'єр генерал Нгуєн Хан висловився дуже критично про Південно - Східній Азійський Союз (СЕАТО) який під кінець цього тижня має в Манілі на Філіппінах свою конференцію. До СЕАТО, заснованого в 1954-му році, належать ЗДА, Британія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія, Пакістан, Філіппіни та Сіям. Генеральний секретар того союзу, що поклав собі за завдання боронити південносхідні азійські країни Ляос, Південний В'єтнам, Камбоджу, Сіям і Пакістан проти комуністичної аґресії, сіямець Конті Суфаномонхон, пояснював після свого приїзду до Манілі, що СЕАТО не потребує виступати в обороні Південного В'єтнаму, бо проти тієї країни не переведено „одвертої аґресії", а війна, що там ведеться, є війною між двома в'єтнамськими таборами. Південно - в'єтнамське міністерство закордонних справ рішуче виступуло проти такої інтерпретації завдань СЕАТО і характеру південно - в'єтнамської війни. Воно пригадує, що змінилися методи ведення комуністичної війни: вона ведеться інфільтрацією і висиланням озброєних банд і ця метода іноколи куди загрозливіша, аніж фронтова атака, поведена курінем уніформованих вояків. Південно-в'єтнамський уряд твердить, що анахронічно-формалістичний підхід до справи „воєнної аґресії" може звести СЕАТО до позиції „паперового тигра" без ніякої користи загрожених комуністичною аґресією південно - азійських країн.

Ґолдвотер вияснює ореґонським студентам свою плятформу

Карвалліс, Ореґон. — Республіканський кандидат на президентського номіната сенатор Беррі Ґолдвотер після промови до 4 000 студентів Стейтового університету відповідав на запити окремих студентів та з'ясував своє становище до різних проблем закордонної політики. В справі збалянсованого бюджету сенатор Ґолдвотер відповів, що треба зменшити видатки на всі аґенції, крім витрат на оборону та на Департамент Пошти. Свій консерватизм арізонський сенатор виясннював таким способом: Консерватистом не є той, хто хоче припинити час та триматися старого, але той, хто має „глибоку віру в минуле і хоче використати випробовані вартості минулого". Ґолдвотер казав, що він зовсім не є реакціонером, але ж він ствердив, що людська природа дуже поволі змінюється впродовж століть. Він є за закон про охорону громадянських прав, але він не повинен відноситися до публічних приміщень. З Куби треба викинути комуністів, у В'єтнамі треба мати волю виграти, але без співдій американських військ. В Панамі треба б зробити так, щоб не шкодити місцевому бизнесові. Але сен. Ґолдвотер не вияснив , як це здійснювати ці всі пункти програми, щоб дійсно розв'язати всі проблеми для добра ЗДА і закордону.

ПАРКА Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ВЖЕ слід подумати про ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ
1 туз. за 1 дол.

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з одягом і харчеві, авта, холодільні, машини до шиття, мотоцикли, ровери, машини до прання.
ВІДКРИТО ЩОДЕННО.
Неділі від 10 до 3.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СЕРЕДА, 15-го КВІТНЯ 1964 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий 70 Відд. в год. 7-ій веч. в УНДомі при 96 Fleet St. — П. Костик, секр.

Різне

ПОШТОВІ МАРКИ
на продаж — Румунія, Болгарія, Польща. 100 марок за $1.00.
Замовлення з належністю,
посилати під
A. JAKUBOWICZ
678 Olivar Asselin St.
Chomedey, Que. Canada

Мешкання

ВДОВЕЦЬ ПОШУКУЄ
2 СТАРШИХ ЛЮДЕЙ
(подружжя), без дітей, на велике помешкання, для провадження дому, за те дістане дуже низький рент.
Тел. AL 4-8324 (між 11 р. 7 веч. Ню Йорк Іст 13-та вул.

У ГОСТЯХ ДОБРЕ, ДОМА ЛІПШЕ
Історичне оповідання
Ціна — 85 ¢
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J. 07303

ХВОРІ НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
Зажийте ще сьогодні
ЗІЛЛЯ Д-РА МІЛЛЄРА
під назвою
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже завтра почуєтесь ліпше. Якщо не будете задоволені протягом 48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.
Терплячі на недуги шлунка, як кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна одної пачки зілля $10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — $15.00. Пишіть зараз долучуючи чек або Моней Ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається
ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна й найкраща.
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Te.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПОЗИЧКА НА НОВІ АВТА
$4 РІЧНО ВІД $100
ПЛАТНА ДО 36 МІСЯЦІВ
(Забезпечення на авто може бути включене)

Сума позички	Місячна сплата
$ 1,000.—	$ 31.11
$ 1,500.—	$ 46.66
$ 2,000.—	$ 62.22
$ 2,500.—	$ 77.78
$ 3,000.—	$ 93.33

Уживані авта фінансовані за низькими ратами

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
JERSEY CITY
BAYONNE WEEHAWKEN
HOBOKEN NORTH BERGEN
UNION CITY GUTTENBERG

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „С В О Б О Д И" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціни оголошень:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошення надсилати до:

За старим стилем до 25-го КВІТНЯ ц. р.

"SVOBODA" — 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Увага! Увага!
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
знову на Hillside Avenue
Всім добре відомий український брокер В. Кузьминський злучив свою канцелярію з найбільшою і найстаршою фірмою на Квінсі і Лонг Айланд —
Corwin Gutleber Agency, Inc.
Ця фірма існує вже від 1879 року і оперує тепер сімома великими бюрами — у власних будинках. Через солідну й добру обслугу, її ім'я вже й багатьом українцям відоме. Тут є все, що сьогоднішня торгівля нерухомостями вимагає:
• ВЛАСНА ІНСТИТУЦІЯ ДЛЯ МОРҐЕДЖІВ
• ВЛАСНИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ ВІДДІЛ
• АСЕКУРАЦІЇ ВСІХ РОДІВ
• ОКРЕМИЙ ВІДДІЛ ДЛЯ ПРОДАЖІ ЗЕМЛІ в ФЛОРИДІ, так зв. "CAPE CORAL"
ОКРЕМІ ВІДДІЛИ ДЛЯ ПРОДАЖІ:
• МЕНШИХ БУДИНКІВ
• ДОХОДОВИХ ОБ'ЄКТІВ
• БИЗНЕСІВ КОЖНЬОЇ ДІЛЯНКИ і т. д.
З нагоди цього злучення — в цьому місяці ми постараємося дати Вам якнайвигідніше купно! Ми сподіємося користати далі Вашим повним довір'ям — готові до Ваших послуг!
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
Corwin Gutleber Agency, Inc.
139-50 Hillside Avenue — JAMAICA 35, N. Y.
(Доїзд сабвеями до Supthin Boulevard)
ТЕЛЕФОНИ, ЯК ДОСІ:
OL 8-6330 або AX 7-3320

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях!
Найкращий ПІДРУЧНИК
для початкових кляс рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це
МИКОЛИ ЩЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
у виданні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ і „СВОБОДИ".
Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕЙДОВИЙ, БІЛИЙ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.
Замовлення і належність слати на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

ТАРЗАН, ч. 5220. Т а р з а н рятує хлопця!

Роздратований н а д м і р у Тарзан прискочив до майбутнього вбивника хлопця!

Незграбний войовник був здивований, але безбоязко обернувся, щоб прийняти виклик до бою на ж и т т я і смерть!